

P
♿
0-18

Systems

Bij regen
vaker groen
voor fietsers

▲ Een nieuwbouwwijk als Sonniuspark heeft al een gescheiden riootsysteem. In oudere wijk wil de gemeente eigenaren stimuleren het hemelwater af te koppelen. © René Manders

In Son en Breugel betaal je straks minder belasting met een regenton

SON EN BREUGEL - Son en Breugel gaat als eerste gemeente in Nederland een apart tarief rekenen voor huiseigenaren die hun regenwaterafvoer afkoppelen van het riool.

Nederlander gebruiken meer aardoppervlakte dan de grootte van Nederland. Nederland compenseert haar tekort. Dus geen ontwikkelingshulp, maar compensatie van ons eigen gedrag.

Elke Nederlander krijgt jaarlijks 1,4 ha te besteden

aansluiten bij of vormen van lokale energiecoöperatie

collectief vervoer

Arbeid, nuttig ingezet voor de maatschappij en de omgeving

voorbeelden mogelijkheden compensatie

Ecodienst / Ministerie van Ecologie

DHR A VAN ARNHEM
HOEKSTRAAT 1
6823 DE ARNHEM

Ha = Ecologische voetafdruk uitgedrukt in hectare

2050 | Ecobalans

Datum
1 maart 2051

INKOMSTEN

Gekregen van overheid (jaarlijks quota) Ha

Aangekocht Ha

Geruild Ha

UITGAVEN

Vervoer Ha

Wonen Ha

Consumptie Ha

Productie Ha

Verkocht Ha €

BALANS

Totaal Inkomsten Ha

Totaal Uitgaven Ha

Negatieve balans compenseren, ruilen of aankopen

Balans Ha

Compensatie maatschappelijke bijdrage: (zie omreken tabel voor equivalent in hectare)

algemeen: charitatieve instellingen Ha

zorg en onderwijs: zorg voor hulpbehoevenden Ha

omgeving: inzetten voor natuur en/of erfgoederen Ha

Investeringen in duurzame energie Ha

voorbeelden lokale mogelijkheden ruilhandel

gebruik collectief vervoer

voedsel in lokale markten

maaltijden op eetclub

extra uren opvang

opleiding

verkoppen

als ruilmiddel

Emotions

Prof. Linda Steg

We zijn moreler dan we denken.

We willen een betekenisvol leven.

Willen bijdragen aan een groter geheel.

DOE MEE! | BEKUK EN DEEL

19 oktober 14 JUN 2019

Linda Steg: Het is een groot misverstand dat mensen alleen voor geld in actie komen voor het klimaat

Linda Steg, hoogleraar omgevingspsychologie aan de Rijksuniversiteit Groningen

De omslag naar een duurzame samenleving is gaande. Maar het aandeel broeikasgassen in de atmosfeer groeit wereldwijd nog steeds. Waar zit volgens u de wissel voor de oplossing van het klimaatprobleem?

De oplossing is dat we niet z'n alleen actie gaan ondernemen. Want klimaatverandering is voor een heel groot deel veroorzaakt door **normaal** gedrag dus dan kun je het probleem ook oplossen door gedrag te veranderen. Dat wil niet zeggen dat daarmee de verantwoordelijkheid alleen maar bij individuen ligt. Want we functioneren in een bepaald systeem. Een systeem dat bepaalde keuzes beter mogelijk maakt en andere keuzes slechter of zelfs onmogelijk maakt. Dus de verantwoordelijkheid voor het oplossen van het klimaatprobleem ligt op alle niveaus. Bij burgers en bij bedrijven, de media, politiek en overheid.

Misverstanden over wat mensen beweegt

Je moet wél kijken wat mensen motiveert om duurzamer gedrag te vertonen, en onderzoeken welke interventies effectief zijn om milieuvriendelijk gedrag te stimuleren. Een probleem is dat de ideeën die bij beleid- en campagne-makers bestaan over wat mensen motiveert niet altijd kloppen. Dat zijn niet de dingen die ons het meest motiveren.

Eén daarvan is "verstel hier het zit, dan komt het allemaal wel goed", informatie geven wordt gezien

3 A's dr. Renee Lertzman

1. **Anxiety**, angst, stress
2. **Ambivalence** (klinische term) Conflicterende verlangens.
3. **Aspiration** We zijn gemaakt om samen te werken, samen te leren, samen problemen op te lossen. Om bij een groep te horen.

Climate Psychology, *On Indifference to Disaster*, edited by Paul Hoggett, hoofdstuk Renee Lertzman *New methods for investigation new dangers* (Bristol 2019)

© Branko de Lang

'Antropocene horror'

British cultural scientist Timothy Clarke calls it 'Anthropocene horror': an alienating experience of horror that can permeate everyday life: the realization that humans have crossed the safe threshold, and that everything we experience as 'normal' in everyday life, is deeply destructive. It is an experience of horror that can overtake you when you read a newspaper report about economic growth, the sight of a busy road or an intensively built-up area of land.

It's not just the grief and despair about what's being lost and what's at stake; but all the more a claustrophobic sense of being trapped: being trapped in an unprecedentedly complex, cultural, political, economic context of environmental violence to which one is inextricably linked. Realizing the insignificance of the individual and the gap with what should be done collectively to break through structures can be maddening,

he says. Clarck describes how Anthropocene horror can unleash an alienating sense of disconnection from 'normal life' in which feelings of fatalism and meaninglessness, nothingness and absurdity, and the question of what is normal at all, arise.

Timothy Clarke (2020) '*Ecological grief and anthropocene horror.*', *American Imago.*, 77 (1). pp. 61-80

Hickman says we need to not only *grow up* in the climate crisis by cultivating our imaginative, creative, determined and hopeful capacities, we also need to *grow down* by building our tolerance for guilt, shame, anxiety and depression. After all, life in an ecological emergency is not a straight linear progression. There are uplifting wins and more often, crushing losses. We need to be able to flexibly bear both by growing up and growing down, so that as we move forward in life, we become deeper human beings.

Hickman has developed a scale of eco-anxiety, which she made through clinical observation of the people she works with. After all, though eco-anxiety should not be seen as an illness, the degree to which it manifests can present serious problems.

Eco-anxiety: range of feelings

Mild – feelings of upset are transient and can respond to reassurance, focus on optimism and hope in others (maybe ungrounded)

Medium – upset more frequently, doubt in “others” capacity to take action, making some changes in lifestyle

Significant – minimal defences against anxiety, harder to mitigate distress, guilt and shame, little faith in others to take action, significant impact on relationships

Severe – intrusive thoughts, sleep affected, struggle to get any respite, anticipation of human extinction, no belief in others’ ability to care, may be unable to work, suicidal. Loss of personal security.

Don't pathologize it. Not being afraid and sad is more strange than being afraid.

Climate grief = superpower

↳ Anne-Marie Pronk heeft geretweet

Aaron Thierry @ThierryAaron · 3 okt.

People's emotions need to be "validated before they feel that they can take action" says @MaryHeglar in conversation with @DrKateMarvel @DrKWilkinson and @kendrawr at the @earthinstitute

The New Climate Story

The New Climate Story February 11, 2020 Facing rapid climate change, many in society have raced t...

📍 youtube.com

↳ 2

♥ 2

Climate Psychology @ClimatePsychol · 13 aug.

Climate psychologist and CPA founder member Rosemary Randall has produced a series of short videos on the emotions of the #ClimateCrisis. A fabulous resource

Six short videos on Coping with the Climate Crisis

Just before lockdown my son made these six short videos on 'Coping with the climate crisis' in which I talk about the emotional dimensions...

📍 rorandall.org

↳ Anne-Marie Pronk heeft geretweet

Evanne Nowak @EvanneNowak · 25 feb.

"We should articulate rather than suppress our emotions about climate change, acknowledging that emotional responses of grief, fear and anger are realistic rather than irrational. (...) Eventually these conversations (...) will puncture our collective denial." #ecologicalgrief

Lesley Head @Prof.Lesley-Head · 25 feb.

My paper today in @NatureClimate rdcu.be/b17sT draws on Kari Norgaard's 'double reality' - the disjunct between the everyday and the unimaginable. Captured in @HughFullagar's photo of Callala Bay NSW, taken NYE 2019. #CurrowanFire visible to the south.

(Dutch) Climate Psychology

Alliance studies:

- *the collectively shared and organized feelings such as loss, despair, panic and guilt* evoked in individuals, communities, nations and regions by climate change and environmental destruction
- *the defences and coping mechanisms* such as denial and rationalization, that we use to avoid facing these difficult feelings *and how such defences have become integral* of sustaining our exploitative relations with both the non-human and human worlds
- *the cultural assumptions and practices* (e.g. the sense of privilege and entitlement, materialism and consumerism, the faith in progress) that inhibit effective change

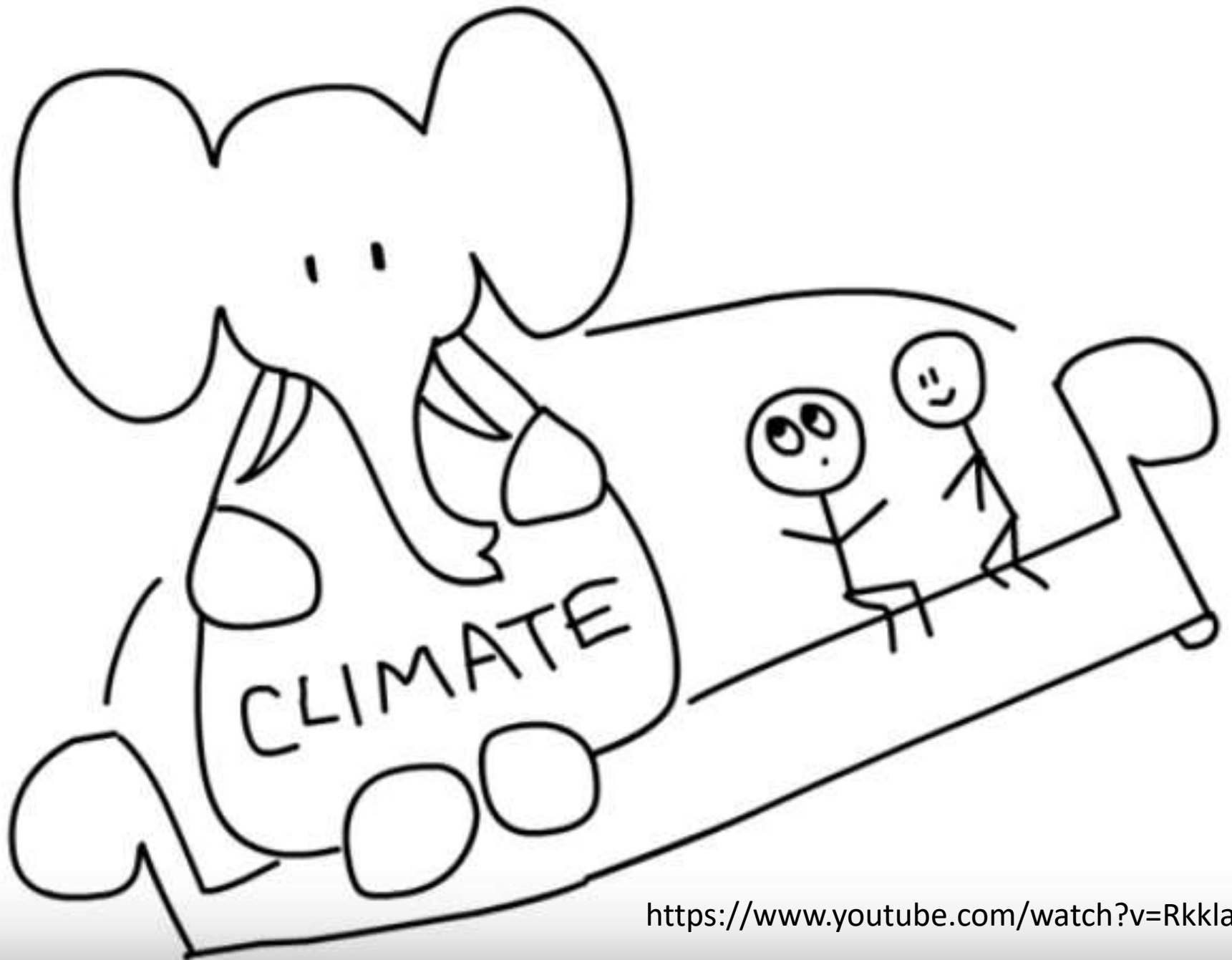
- *The conflicts, dilemmas and paradoxes that individuals and groups face in negotiating change with family, friends, neighbours and colleagues*
- *The psychological resources – resilience, courage, radical hope, new forms of imagination – that support change*

Mary Annaïse Heglar:

**I've said it before and I'll say it again:
climate defeatism is just as dangerous
as climate denialism**

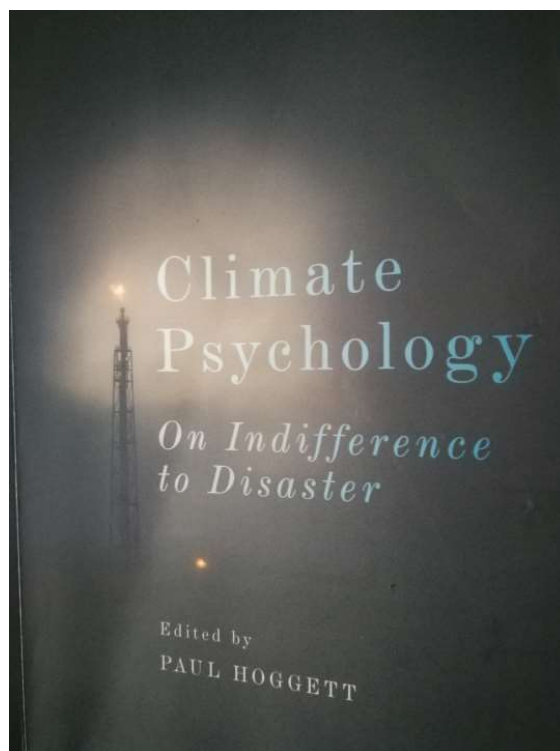

Verder lezen

- <https://youtu.be/XALBGkjkUPQ>

Snel bijlezen/ links naar filmpjes:

- Binnenkort online: website **Dutch** Climate Psychology Alliance (Rembrandt Zegers en Evanne Nowak)
- <https://climatepsychologyalliance.org/>
- <http://www.carbonconversations.co.uk/> and Klimaatgesprekken.nl
- Klimaatpsycholoog dr. Renee Lertzman: Tackle apathy and denial: <https://www.climate2020.org.uk/tackling-apaty-denial/>
- (filmpje) How to talk about climate change: <https://www.youtube.com/watch?v=RkklaXhbTuA>
- (TED women 2019) dr. Renee Lertzman How to turn climate anxiety into action
- Rosemary Randall <https://www.youtube.com/watch?v=xMH3SgO4rKY>
- Impact Academy Lars Moratis courses about behaviour and sustainability www.impact-academy.nl

See also linkpage www.klimaatzuster.nl

